

Duivenvoordestraat te Oegstgeest

Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek

J.M. Blom

CONCEPT

Colofon

ADC Rapport 2581

Duivenvoordestraat te Oegstgeest

Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek

Auteur: J.M. Blom

In opdracht van: Provastgoed Nederland bv

© ADC ArcheoProjecten, Amersfoort, 20 december 2010

Foto's en tekeningen: ADC ArcheoProjecten, tenzij anders vermeld

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

ADC ArcheoProjecten aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Autorisatie:

R.M. van der Zee

ISBN 978-94-6064-572-3

ADC ArcheoProjecten

Tel 033-299 81 81

Postbus 1513

3800 BM Amersfoort

Fax 033-299 81 80

Email info@archeologie.nl

Inhoudsopgave

Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied	4
Samenvatting	5
1 Inleiding	7
1.1 Algemeen	7
1.2 Doelstelling en vraagstelling	7
2 Methodiek bureauonderzoek	7
3 Resultaten bureauonderzoek	8
3.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik	8
3.2 Beschrijving huidig gebruik	8
3.3 Beschrijving van de historische situatie en mogelijke verstoringen	8
3.4 Beschrijving van bekende archeologische, ondergrondse bouwhistorische en aardwetenschappelijke waarden	9
3.5 Gespecificeerde verwachting (LS05)	10
4 Methodiek Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)	10
4.1 Kader	10
4.2 Methode	10
5 Resultaten Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)	11
5.1 Lithologische beschrijving	11
5.2 Interpretatie	11
6 Conclusies	11
7 Aanbeveling	12
Literatuur	12
Geraadpleegde websites	12
Lijst van afbeeldingen en tabellen	12
Bijlage 1 Boorgegevens	

Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied

Provincie:	Zuid-Holland
Gemeente:	Oegstgeest
Plaats:	Oegstgeest
Toponiem:	Duivenvoordestraat
Kadastrale gegevens:	Oegstgeest sectie C nrs. 6659 en 6660
Kaartblad:	30F
Oppervlakte plangebied	1,9 ha
Coördinaten:	92.415/466.133; 92.547/466.107; 92.484/465.951; 92.385/465.568
Bevoegde overheid:	gemeente Oegstgeest
Deskundige namens de bevoegde overheid:	nog niet bekend
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer (CIS-code):	44140
ADC-projectcode:	4120917
Periode van uitvoering:	november/december 2010
Beheer en plaats documentatie:	ADC ArcheoProjecten bv, Amersfoort
Beheer en plaats digitale documentatie (e-depot):	http://persistent-identifier.nl/?identifier=urn:nbn:nl:ui:13-yf3-i4e

Samenvatting

In opdracht van Provast heeft ADC ArcheoProjecten een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd voor het plangebied Duivenvoordestraat in Oegstgeest. In het plangebied zal woningbouw worden gerealiseerd. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van een projectprocedure ten behoeve van een wijziging in het bestemmingsplan en was noodzakelijk om te bepalen of bij de voorgenomen activiteiten de kans bestaat dat archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

Op basis van het bureauonderzoek werden in het plangebied archeologische waarden vanaf het Neolithicum tot en met de Nieuwe tijd verwacht. Waarden uit het Neolithicum en de Bronstijd kunnen worden aangetroffen in de top van de strandafzettingen, naar verwachting op een diepte van ca. 2 m - mv. Een strandvlakte was vanwege de lage ligging en natte omstandigheden weinig aantrekkelijk voor bewoning, maar de vuurstenen spits die in het noordoosten van het plangebied is aangetroffen, toont mogelijk aan dat wel incidenteel mensen aanwezig waren. In de periode IJzertijd - Middeleeuwen werd een veenpakket gevormd. Hierin worden geen archeologische waarden verwacht. Het veen wordt afdekt door een marien kleipakket, waarin archeologische waarden uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd worden verwacht. Op basis van historische kaarten is het aannemelijk dat het plangebied tot de ingebruikname als sportterrein in gebruik is geweest als bouw- en weiland.

Teneinde deze verwachting te toetsen werd in het plangebied een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat in het plangebied inderdaad mariene afzettingen op veen op strandafzettingen aanwezig zijn. Er zijn geen aanwijzingen dat deze afzettingen bewoonbaar zijn geweest. De bovenste ca. 100 cm van de bodem van het plangebied is door de aanleg van de sportvelden geroerd.

ADC ArcheoProjecten adviseert om het terrein vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling. Het is echter niet volledig uit te sluiten dat binnen het onderzochte gebied toch nog archeologische resten voorkomen. Het verdient daarom aanbeveling om de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht archeologische vondsten te melden bij het bevoegde overheid, zoals aangegeven in artikel 53 van de Monumentenwet.

Tabel 1. Overzicht van de verschillende (pre)historische perioden.

Periode	Tijd in jaren	
Nieuwe tijd	1500 - heden	
Middeleeuwen:	450 - 1500 na Chr.	
Late Middeleeuwen		1050 - 1500 na Chr.
Vroege Middeleeuwen		450 - 1050 na Chr.
Romeinse tijd:	12 voor Chr. - 450 na Chr.	
Laat-Romeinse tijd		270 - 450 na Chr.
Midden-Romeinse tijd		70 - 270 na Chr.
Vroeg-Romeinse tijd		12 voor Chr. - 70 na Chr.
IJzertijd:	800 - 12 voor Chr.	
Late IJzertijd		250 - 12 voor Chr.
Midden-IJzertijd		500 - 250 voor Chr.
Vroege IJzertijd		800 - 500 voor Chr.
Bronstijd:	2000 - 800 voor Chr.	
Late Bronstijd		1100 - 800 voor Chr.
Midden-Bronstijd		1800 - 1100 voor Chr.
Vroege Bronstijd		2000 - 1800 voor Chr.
Neolithicum (Jonge Steentijd):	5300 - 2000 voor Chr.	
Laat-Neolithicum		2850 - 2000 voor Chr.
Midden-Neolithicum		4200 - 2850 voor Chr.
Vroeg-Neolithicum		5300 - 4200 voor Chr.
Mesolithicum (Midden-Steentijd):	8800 - 4900 voor Chr.	
Laat-Mesolithicum		6450 - 4900 voor Chr.
Midden-Mesolithicum		7100 - 6450 voor Chr.
Vroeg-Mesolithicum		8800 - 7100 voor Chr.
Paleolithicum (Oude Steentijd):	tot 8800 voor Chr.	
Laat-Paleolithicum		35.000 - 8800 voor Chr.
Midden-Paleolithicum		300.000 - 35.000 voor Chr.
Vroeg-Paleolithicum		tot 300.000 voor Chr.

Bron: Archeologisch Basis Register 1992

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van Provast heeft ADC ArcheoProjecten een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd voor het plangebied Duivenvoordestraat in Oegstgeest. In het plangebied zal woningbouw worden gerealiseerd. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van een projectprocedure ten behoeve van een wijziging in het bestemmingsplan en was noodzakelijk om te bepalen of bij de voorgenomen activiteiten de kans bestaat dat archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

1.2 Doelstelling en vraagstelling

Het doel van bureauonderzoek is het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte archeologische waarden, binnen een omschreven gebied, om daarmee te komen tot een gespecificeerde, archeologische verwachting.

Het doel van het inventariserende veldonderzoek is het aanvullen en toetsen van de op basis van het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde verwachting. Het inventariserend veldonderzoek vond plaats door middel van een verkennend booronderzoek.

Ten behoeve van het inventariserend veldonderzoek is een plan van aanpak (PvA) opgesteld conform KNA (Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie) specificatie VS01.¹

Hierin zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Is er in het plangebied een intact potentieel vondst- en/of sporenniveau aanwezig en zo ja, komt dit overeen met het op basis van het bureauonderzoek verwachte niveau?
- Zijn er (aanwijzingen voor) archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard en datering hiervan?

Indien er archeologische waarden aanwezig zijn:

- In welke mate worden deze waarden verstoord door realisatie van de geplande bodemingreep?
- Hoe kan deze verstoring door planaanpassing tot een minimum worden beperkt?

Indien de archeologische waarden niet kunnen worden behouden:

- Welke vorm van nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van archeologische waarden en hun omvang, ligging, aard en datering voldoende te kunnen bepalen om te komen tot een selectiebesluit?

Het bureauonderzoek is uitgevoerd op 26 november en 3 december 2010 en het booronderzoek op 16 december 2010. Meegewerkt hebben: J.M. Blom (prospector), N. de Jonge (fysisch-geograaf) en R.M. van der Zee (senior prospector).

2 Methodiek bureauonderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.2 Landbodems, protocol 4002 Bureauonderzoek.

Het bureauonderzoek bestaat uit de volgende elf processtappen:

1. Afbakenen plan- en onderzoeksgebied en vaststellen consequenties van mogelijk toekomstig gebruik;
2. Aanmelden onderzoek bij Archis;
3. Vermelden (en toepassen) overheidsbeleid;
4. Beschrijven huidig gebruik;
5. Beschrijven historische situatie en mogelijke verstoringen;
6. Beschrijven mogelijke aanwezigheid bouwhistorische waarden in de ondergrond;
7. Beschrijven bekende archeologische en aardwetenschappelijke waarden;
8. Opstellen gespecificeerde verwachting;
9. Opstellen standaardrapport bureauonderzoek;
10. Afmelden onderzoek bij Archis: overdracht onderzoeksgegevens;
11. Aanleveren digitale gegevens bij e-Depot.

¹ Het PvA is opgesteld door J.M. Blom, prospector op 3 december 2010 en geaccordeerd door R.M. van der Zee, senior prospector.

De processtappen 1 tot en met 7 leveren gegevens op basis waarvan processtap 8, de gespecificeerde verwachting wordt opgesteld. De gespecificeerde verwachting kan worden beschouwd als een belangrijke conclusie van het bureauonderzoek, omdat hierin wordt aangegeven of, en zo ja, welke archeologische waarden worden verwacht, indien relevant weergegeven op een kaart. De resultaten van processtappen 1 tot en met 8 worden behandeld in de paragrafen 3.1 tot en met 3.5. Processtap 9 resulteert in het voorliggende rapport. De processtappen 10 en 11 hebben betrekking op het voor derden openbaar maken van de resultaten van het bureauonderzoek bij onder meer Archis en het e-Depot.

3 Resultaten bureauonderzoek

3.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik

Het plangebied ligt aan de Duivenvoordestraat in Oegstgeest en heeft een oppervlakte van 1,9 ha. Het wordt in het noorden begrensd door de Boonstraat en de Emmalaan, in het oosten door de Spaargarenstraat, in het zuiden door de Duivenvoordestraat en in het westen door de Juffermansstraat. De exacte locatie is weergegeven in afbeeldingen 1 en 2.

Van het plangebied zelf zijn onvoldoende archeologische en aardkundige gegevens beschikbaar om een uitspraak te kunnen doen over de archeologische verwachting. Daarom zijn tevens gegevens betrokken uit de directe omgeving, waarmee het onderzoeksgebied kan worden gedefinieerd als het gebied binnen een straal van ca. 500 m rondom het plangebied.

In het plangebied is woningbouw gepland. Hierbij zal een gebied met een oppervlakte van 1,9 ha worden bebouwd en heringericht. Exacte inrichtingsplannen zijn in deze fase van het project nog niet ontwikkeld.

De consequentie van de voorgenomen ingreep is dat eventuele waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

3.2 Beschrijving huidig gebruik

Het plangebied is momenteel in gebruik als sportterrein. In het westen is een strook met tegelverharding gelegen, waarbinnen een kantine en kleedruimtes aanwezig zijn. In het midden liggen sportvelden; in het noorden een voetbalveld en in het zuiden een kunstgrasveld. Aan de oostzijde worden de velden begrensd door een grasstrook, een tegelstrook en een haag.

Onder het voetbalveld is een aantal drainagepijpen aanwezig, die van noord naar zuid zijn ingegraven. De locatie hiervan is tijdens het booronderzoek met een markering aangegeven.

3.3 Beschrijving van de historische situatie en mogelijke verstoringen

De historische situatie is op verschillende kaarten als volgt:

Bron	Historische situatie
Kadastrale minuut uit 1811-32 ²	bouwland
Veldminuut uit 1850	weiland
Bonnekaart uit 1895, 1914 en 1926 ³	weiland
Topografische kaart uit 1951, 1965, 1981 en 1995 ⁴	sportveld en enkele bijgebouwen
KennisInfrastructuur CultuurHistorie (KICH) ⁵	geen aanvullende informatie

De oudste vermelding van Oegstgeest dateert uit de 10^e eeuw. Er zijn echter sporen in de gemeente die duiden op bewoning in de 7^e eeuw.⁶

Uit de oudst gedetailleerde kaart uit het begin van de 19^e eeuw, blijkt dat het plangebied in gebruik was als bouwland. Vanaf het midden van de 19^e eeuw laten kaarten zien dat het plangebied in gebruik als weiland. De huidige sportvereniging ASC is sinds 1892 gesitueerd op deze locatie. Op kaarten daterend van rond 1900 zijn de sportvelden en bijgebouwen echter niet weergegeven (zie afb. 3).

² Kadaster 1811-32.

³ Bureau Militaire Verkenningen 1895, 1914 en 1926.

⁴ Kadaster 1951, 1965, 1981 en 1995.

⁵ <http://www.kich.nl>

⁶ Van Berkel & Samplonius 2007.

De aanleg van drainage, kabels en leidingen voor het sportveld kan tot verstoring van de bodem hebben geleid. Niet bekend is tot hoe diep deze verstoring reikt.

3.4 Beschrijving van bekende archeologische, ondergrondse bouwhistorische en aardwetenschappelijke waarden

De volgende aardwetenschappelijke informatie is bekend van het plangebied:

Bron	Informatie
Geologie ⁷	Afzettingen van Duinkerke III op (oudere) Afzettingen van Duinkerke op Hollandveen op Afzettingen van Calais op Oude Duin- en Strandafzettingen (SA0.3a) ⁸
Geomorfologie ⁹	bebouwd
Bodemkunde ¹⁰	bebouwd
AHN ¹¹	ca. 0,1 m -mv

Na de laatste ijstijd, aan het begin van het Holoceen (vanaf ca. 11.700 jaar geleden), werd het klimaat warmer en steeg de zeespiegel snel als gevolg van het afsmelten van het landijs. In deze periode werden waarschijnlijk ten westen van de huidige kustlijn al strandwallen gevormd. Deze werden door een snel stijgende zeespiegel echter afgebroken en verder naar het oosten weer opgebouwd. Aan dit proces kwam een einde vanaf ca. 5000 jaar geleden, toen de strandwallen niet meer afgebroken werden, maar zich westwaarts uitbouwden. Dit was het gevolg van een afname van de snelheid van zeespiegelstijging. Er werd een serie kustparallelle strandwallen gevormd, waarbij steeds een jongere strandwal ten westen van de oude werd gevormd. Doordat de zeespiegel nog steeds steeg, werden de strandwallen hoger in westelijke richting. Op de strandwallen zijn tot ongeveer 2000 jaar geleden duinen gevormd. Kenmerkend voor zogenoemde oude duinafzettingen (Laagpakket van Zandvoort, Naaldwijk Formatie) is het regelmatig voorkomen van humeuze bodemhorizonten.¹² De open kust veranderde in een gesloten kust, uitgezonderd ter hoogte van de monding van de Oude Rijn. De zee kreeg steeds minder toegang tot het achterland. Het gebied verzoette en als gevolg van de slechte afwatering vond met name in laaggelegen strandvlaktes, veengroei plaats. Hierdoor ontstond een enkele meters dik pakket veen. Ca. 2000 jaar geleden was het plangebied in ieder geval al bedekt met veen.¹³ Het plangebied ligt in een dergelijke strandvlakte, zo blijkt uit de geologische kaart. Tot de aanleg van dijken in de Middeleeuwen bleef de zee echter invloed houden op de regio rond het plangebied, en zette tijdens overstromingen sedimenten af (Laagpakket van Walcheren).

Een boring die ongeveer 100 meter ten westen van het plangebied is gezet, laat zien dat de bovenste 45 cm uit zand bestaat, vermoedelijk bouwzand. Hieronder is een 60 cm dik kleipakket aanwezig die, vermoedelijk door de zee, is afgezet op een veenlaag met een dikte van 70 cm. Het veen is gevormd op een enkele meters dik pakket zand, vermoedelijk strandafzettingen.¹⁴

In het onderzoeksgebied zijn de volgende archeologische (indicatieve) waarden en ondergrondse bouwhistorische waarden vastgesteld:

Bron	Omschrijving
Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW)	middelhoge indicatieve archeologische waarde
Archeologische beleidsadvieskaart gemeente Oegstgeest ¹⁵	gematigde archeologische verwachting
Archeologische Monumenten Kaart (AMK)	geen
waarnemingen ARCHISII (Archeologisch Informatie Systeem)	45343, 45546
vondstmeldingen ARCHISII	geen
onderzoeksmeldingen ARCHISII	16029, 39803, 40225

De ligging van deze waarden is weergegeven in afb. 4.

De strandvlakten hebben op de gemeentelijke beleidsadvieskaart een gematigde verwachting gekregen. Met name vanaf het moment dat directe zee-invloed verdwijnt door de vorming van een nieuwe strandwal (en dus kustlijn) neemt de kans op sporen van menselijke aanwezigheid in het gebied toe.¹⁶

⁷ Van der Valk 1995.

⁸ Afzettingen van Duinkerke worden tegenwoordig gerekend tot het Laagpakket van Walcheren (Formatie van Naaldwijk).

⁹ DLO Staring Centrum/Rijks Geologische Dienst 1994.

¹⁰ Stichting voor Bodemkartering 1982.

¹¹ <http://www.ahn.nl/viewer>

¹² De Mulder, *et al.* 2003.

¹³ Rappol & Soonius 1994.

¹⁴ <http://www.dinoloket.nl: boring B30F0099>

¹⁵ Hessing (red.) 2008.

¹⁶ Hessing (red.) 2008

In de noordoostelijke hoek van het plangebied is op het sportterrein door een particulier een waarneming gedaan. Het betreft een vuurstenen spits, die wordt gedateerd in het Neolithicum of de Bronstijd. Niet bekend is of deze spits in situ of buiten context is aangetroffen.¹⁷ Ongeveer 400 meter ten westen van het plangebied is door onbekende verwerving Romeins aardewerk gevonden in een hoogte waarop een kerk staat.¹⁸

Ongeveer 300 meter ten zuidwesten van het plangebied is een booronderzoek uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn niet vermeld in Archis. Ook is nog geen digitaal rapport beschikbaar.¹⁹ Ca. 500 meter ten westen van het plangebied is eveneens een booronderzoek uitgevoerd. Deze locatie is gelegen op de strandwal. In het zand zijn tot tenminste 2 m -mv moderne inclusies aangetroffen, waardoor het zeer waarschijnlijk is dat mogelijk aanwezige archeologische resten verstoord zijn. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.²⁰ Ongeveer 500 meter ten noordoosten van het plangebied is een booronderzoek uitgevoerd. Op grond van de resultaten werd geen vervolgonderzoek geadviseerd.²¹

3.5 Gespecificeerde verwachting (LS05)

In het plangebied worden archeologische waarden vanaf het Neolithicum tot en met de Nieuwe tijd verwacht. Waarden uit het Neolithicum en de Bronstijd kunnen worden aangetroffen in de top van de strandafzettingen, naar verwachting op een diepte van ca. 2 m -mv. Een strandvlakte was vanwege de lage, natte ligging weinig aantrekkelijk voor bewoning, maar de vuurstenen spits die in het noordoosten van het plangebied is aangetroffen, toont mogelijk aan dat wel incidenteel mensen aanwezig waren. De meeste typen archeologische resten (bot, houtskool, aardewerk, metaal) zullen door de natte en zuurstofloze condities goed zijn geconserveerd.²² Ze zijn bovendien afgedekt door recentere kleiafzettingen en een veenpakket en buiten het bereik van grondroerende activiteiten gebleven. Het complextype en de omvang van eventuele archeologische resten kunnen niet nader worden gespecificeerd door de beperkte gegevens.

In de periode IJzertijd – Middeleeuwen werd een veenpakket gevormd. Hierin worden geen archeologische waarden verwacht. Het veen wordt afgedekt door een marien kleipakket, waarin vanaf maaiveld archeologische waarden uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd worden verwacht. Op basis van historische kaarten is het aannemelijk dat het plangebied tot de ingebruikname als sportterrein in gebruik is geweest als bouw- en weiland. Organische resten en bot zullen door de relatief droge en zure bodemomstandigheden tussen het maaiveld en de hoogste grondwaterstand slecht zijn geconserveerd. Andere type indicatoren (aardewerk) zijn waarschijnlijk matig goed geconserveerd. Het complextype en de omvang van eventuele archeologische resten kunnen niet nader worden gespecificeerd door de beperkte gegevens.

4 Methodiek Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)

4.1 Kader

De bij het Inventariserend Veldonderzoek toegepaste methoden zijn conform de KNA, versie 3.2 Landbodems, in het bijzonder specificatie VS03 (booronderzoek). Uitgangspunt van het inventariserend veldonderzoek is de gespecificeerde verwachting zoals die is opgesteld in het bureauonderzoek. De strategie voor het veldonderzoek is hierop gebaseerd, alsmede op het voor dit onderzoek opgestelde Plan van Aanpak. De rapportage is opgesteld conform specificatie VS05.

4.2 Methode

In het plangebied zijn grondboringen uitgevoerd met als doel het bepalen van de bodemopbouw en eventuele bodemverstoringen. Dit is de verkennende fase van het inventariserend veldonderzoek.

Het verkennen van de bodemopbouw gebeurt door de bodemtextuur en, indien relevant, bodemkundige horizonten systematisch te beschrijven. Eventuele afwijkingen van de verwachte bodemopbouw zoals vastgesteld op grond van het bureauonderzoek, en andere niet-natuurlijke bodemkenmerken kunnen er aanleiding toe geven om (delen van) het plangebied als verstoord te beschouwen.

¹⁷ Waarneming 45343.

¹⁸ Waarneming 45546.

¹⁹ Onderzoeksmelding 40225.

²⁰ Onderzoeksmelding 39803, Wilbers 2010.

²¹ Onderzoeksmelding 16029.

²² Kars & Smit 2003.

Er zijn acht boringen verspreid over het plangebied uitgevoerd met een 7 cm Edelmanboor en een 3 cm guts tot 200 cm –mv. Boring 4 is doorgezet tot in de top van de strandafzettingen, 250 cm –mv.

De bodemtextuur en archeologische indicatoren zijn beschreven volgens SBB 5.1 van het NITG-TNO waarin ondermeer de standaard classificatie van bodemonsters volgens NEN5104 wordt gehanteerd.²³ De X- en Y-coördinaten zijn bepaald aan de hand van de lokale topografie. De Z-coördinaat is bepaald aan de hand van het AHN.

5 Resultaten Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)

5.1 Lithologische beschrijving

De locatie van de boringen is weergegeven in afb. 5. De boorgegevens worden gepresenteerd in bijlage 1.

In de boringen zijn vier pakketten te onderscheiden. Alle aangetroffen pakketten zijn kalkloos.

- 1) Het diepst aangetroffen niveau betreft zwak siltig matig fijn zand. De top hiervan ligt op 225 cm –mv.
- 2) Hierboven is een pakket mineraalarm veen gevormd met een dikte van ca. 100 cm. Aan de basis is het veen kleiig.
- 3) Op het veen is een 5 tot 30 cm dikke zwak humeuze matig siltige kleilaag afgezet, waarin plantenresten aanwezig zijn. De top van dit niveau ligt tussen 90 en 120 cm –mv. In boring 8 ontbreekt de kleilaag; hier ligt het bovenste heterogene pakket (4) direct op het veen.
- 4) Boven de klei volgt tot aan maaiveld een heterogene laag van zand met kleibrokken en grindbijmenging of klei met zandbijmenging. Hierin zijn puin- en baksteenresten aangetroffen. De bovenste ca. 50 cm van het heterogene pakket is overwegend zwak tot matig humeus,

5.2 Interpretatie

De diepst aangetroffen laag, het zwak siltige zand, wordt geïnterpreteerd als strandafzettingen (Laagpakket van Wormer, Formatie van Naaldwijk). Hierin is geen bewoonbaar niveau aangetroffen. Het veen hierboven is gevormd in een strandvlakte en wordt gerekend tot het Hollandveen Laagpakket (Formatie van Nieuwkoop). Er is geen veraarde top waargenomen en het veen is derhalve niet bewoonbaar geweest. Het veen is afgedekt door een mariene kleilaag, die wordt gerekend tot het Laagpakket van Walcheren (Formatie van Nieuwkoop). Tot aan de bedijking van de Oude Rijn in de Middeleeuwen is dit niveau niet bewoonbaar geweest. Op basis van oude kaarten zijn geen aanwijzingen dat het plangebied sindsdien bewoond is geweest en het is vermoedelijk enkel in gebruik geweest als weiland tot de inrichting als sportterrein. De bovenste ca. 100 cm wordt gevormd door een recent geroerd pakket. Dit is vermoedelijk omgewerkt bij de aanleg en inrichting van het sportterrein.

6 Conclusies

De in de Inleiding gestelde onderzoeksvragen kunnen op basis van de bereikte resultaten als volgt worden beantwoord:

Is er in het plangebied een intact potentieel vondst- en/of sporenniveau aanwezig en zo ja, komt dit overeen met het op basis van het bureauonderzoek verwachte niveau?

Er zijn in het plangebied geen intacte potentiële vondst- en/of sporenniveaus aanwezig. De top van het strandzand, de top van het veen van de strandvlakte en de top van de mariene kleiafzettingen zijn vanwege hun lage ligging en de daarmee gepaard gaande natte omstandigheden niet bewoonbaar geweest.

Zijn er (aanwijzingen voor) archeologische waarden in het plangebied aanwezig en, zo ja, wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard, datering en waardstelling hiervan?

Er zijn geen aanwijzingen voor archeologische waarden in het plangebied aanwezig. De overige vragen zoals gesteld in de inleiding zijn niet meer van toepassing.

²³ Bosch 2005; Normalisatie-Instituut 1989.

7 Aanbeveling

ADC ArcheoProjecten adviseert om het terrein vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling. Het is echter niet volledig uit te sluiten dat binnen het onderzochte gebied toch nog archeologische resten voorkomen. Het verdient daarom aanbeveling om de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht archeologische vondsten te melden bij het bevoegde overheid, zoals aangegeven in artikel 53 van de Monumentenwet.

Literatuur

- Berkel, G. van & K. Samplonius, 2007: *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*, Utrecht.
- Bosch, J.H.A., 2005: *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, Versie 5.2*. Utrecht (TNO-rapport NITG 05-043-A).
- Bureau Militaire Verkenningen, 1895, 1914 en 1926): *Warmond, blad 402, 1:25.000*.
- DLO Staring Centrum/Rijks Geologische Dienst, 1994: *Geomorfologische Kaart van Nederland schaal 1:50.000, blad 30 's Gravenhage*, Wageningen/Haarlem.
- Hessing, W. (red.), 2008: *Archeologische Waardenkaart Oegstgeest, Een aanzet tot het ontwikkelen van ruimtelijk archeologiebeleid, rapport V472*, Amersfoort.
- Kars, H. & A. Smit (red.), 2003: *Handleiding Fysiek Behoud Archeologisch Erfgoed. Degradatiemechanismen in sporen en materialen. Monitoring van de conditie van het bodemarchief*. Amsterdam (Geoarchaeological and Bioarchaeological Studies 1).
- Mulder, E.F.J. de, M.C. Geluk, I. Ritsema, W.E. Westerhoff & T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*, Geologie van Nederland, deel 7, Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen TNO, Groningen/Houten.
- Normalisatie-Instituut, Nederlands, 1989: *Geotechniek, classificatie van onverharde grondmonsters NEN 5104*. Delft.
- Rappol, M. & C.M. Soonius (red.) 1994: *In de bodem van Noord-Holland, geologie en archeologie*, Lingua Terrae, Amsterdam
- Stichting voor Bodemkartering, 1982: *Bodemkaart van Nederland schaal 1:50.000, blad 30 's Gravenhage*, Wageningen.
- Valk, L. van der, 1995: *Toelichtingen bij de bladen 's Gravenhage West (30W) en 's Gravenhage Oost (30O)*, Rijks Geologische Dienst, Haarlem.
- Wilbers, A.W.E. 2010: *Rhijngeesterstraatweg, Oegstgeest, Gemeente Oegstgeest, Archeologisch bureauonderzoek & Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase*, B&G rapport 913, Noordwijk.

Geraadpleegde websites

<http://archis2.archis.nl>
<http://www.ahn.nl>
<http://www.dinoloket.nl>
<http://www.kich.nl>
<http://www.watwaswaar.nl>

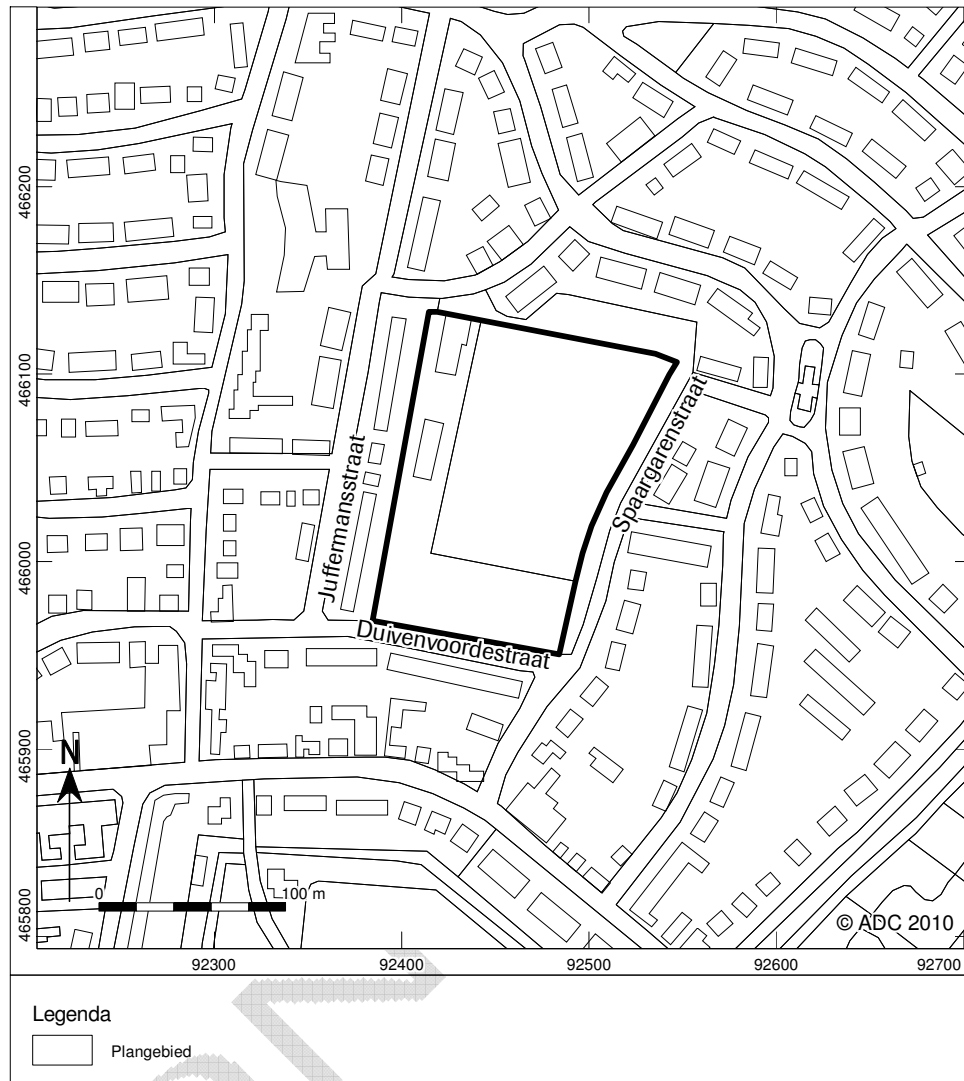
Lijst van afbeeldingen en tabellen

- Afb. 1 Locatie van het plangebied
Afb. 2 Detailkaart van het plangebied
Afb. 3 Locatie van het plangebied op de Bonnekaart uit 1895
Afb. 4 Indicatieve Kaart Archeologische Waarden, AMK-terreinen en ARCHIS-meldingen
Afb. 5 Boorpuntenkaart

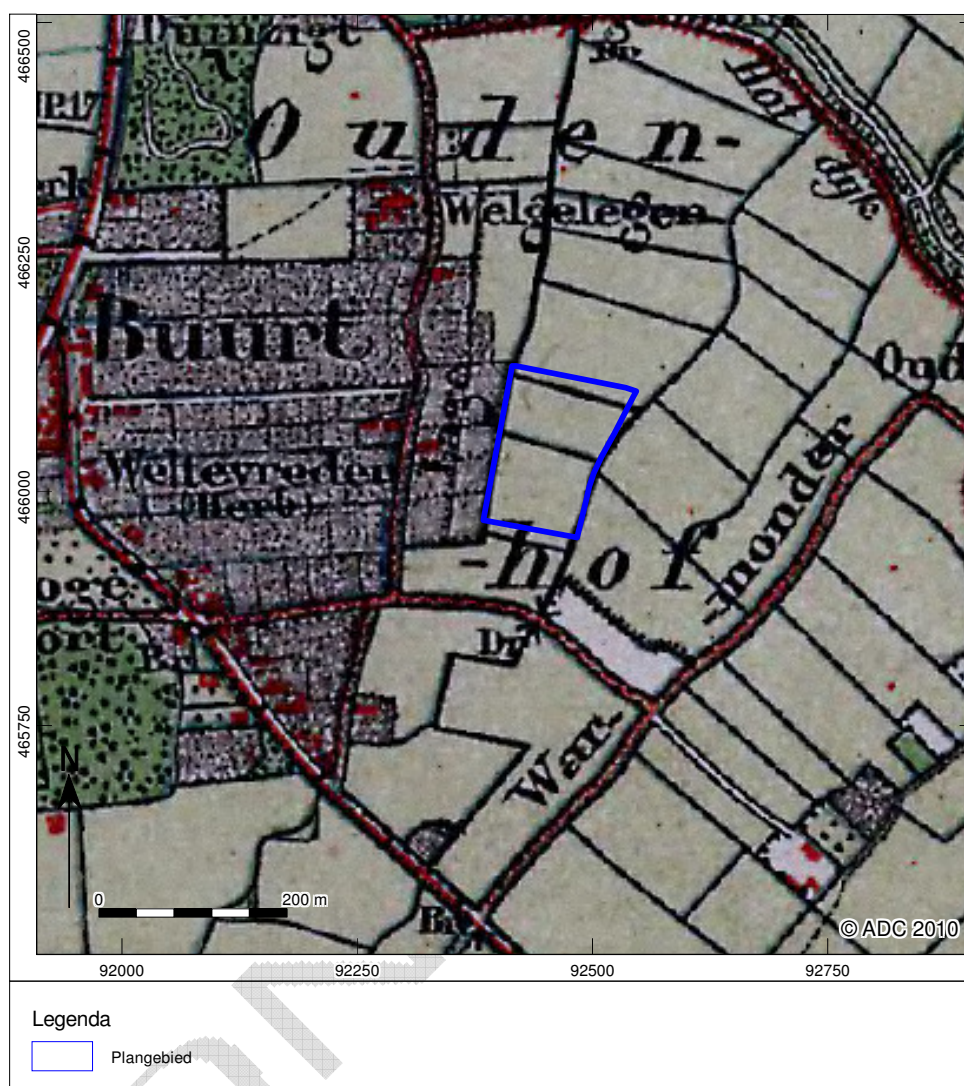
Tabel 1. Overzicht van de verschillende (pre)historische perioden.

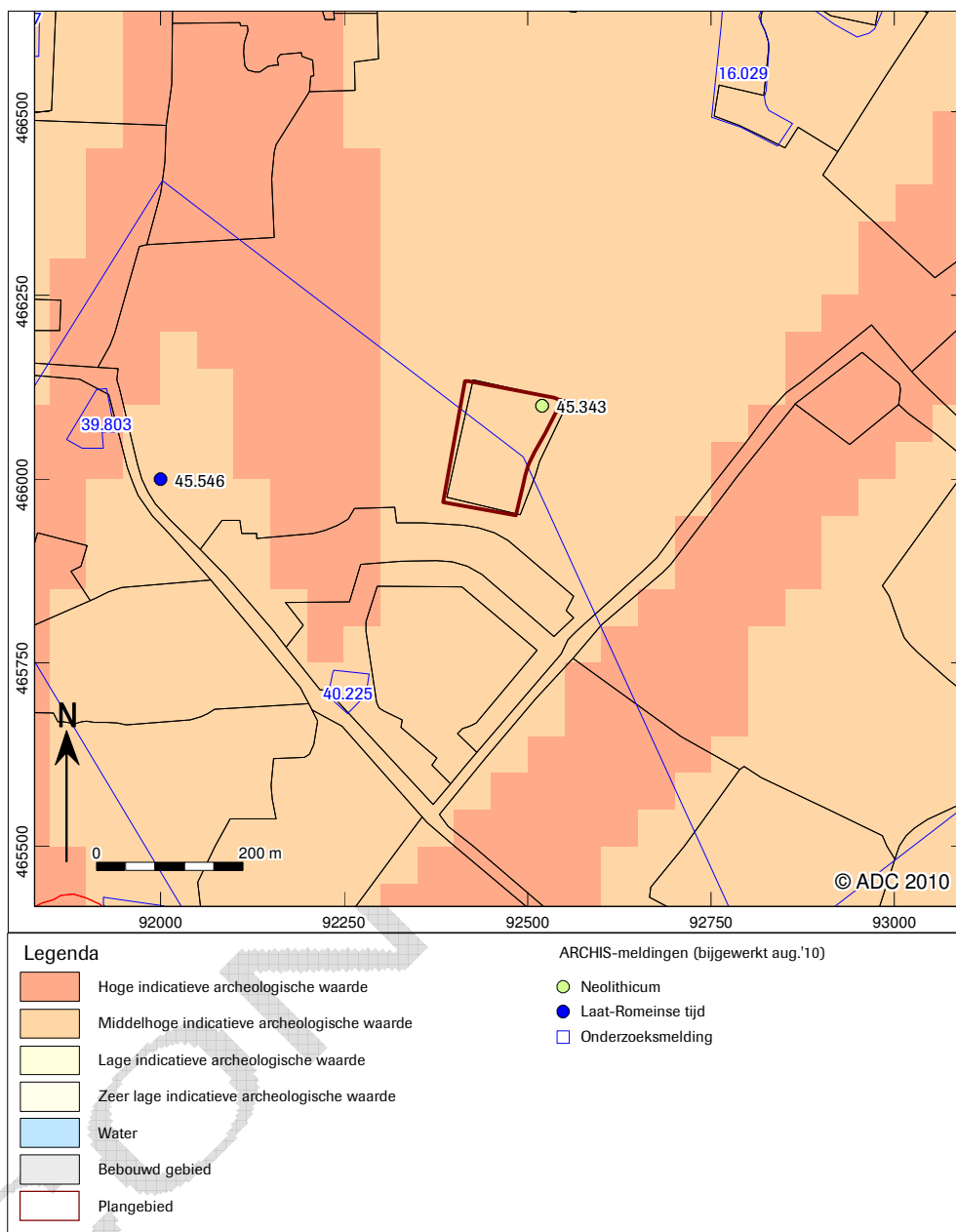
Afb. 1 Locatie van het plangebied

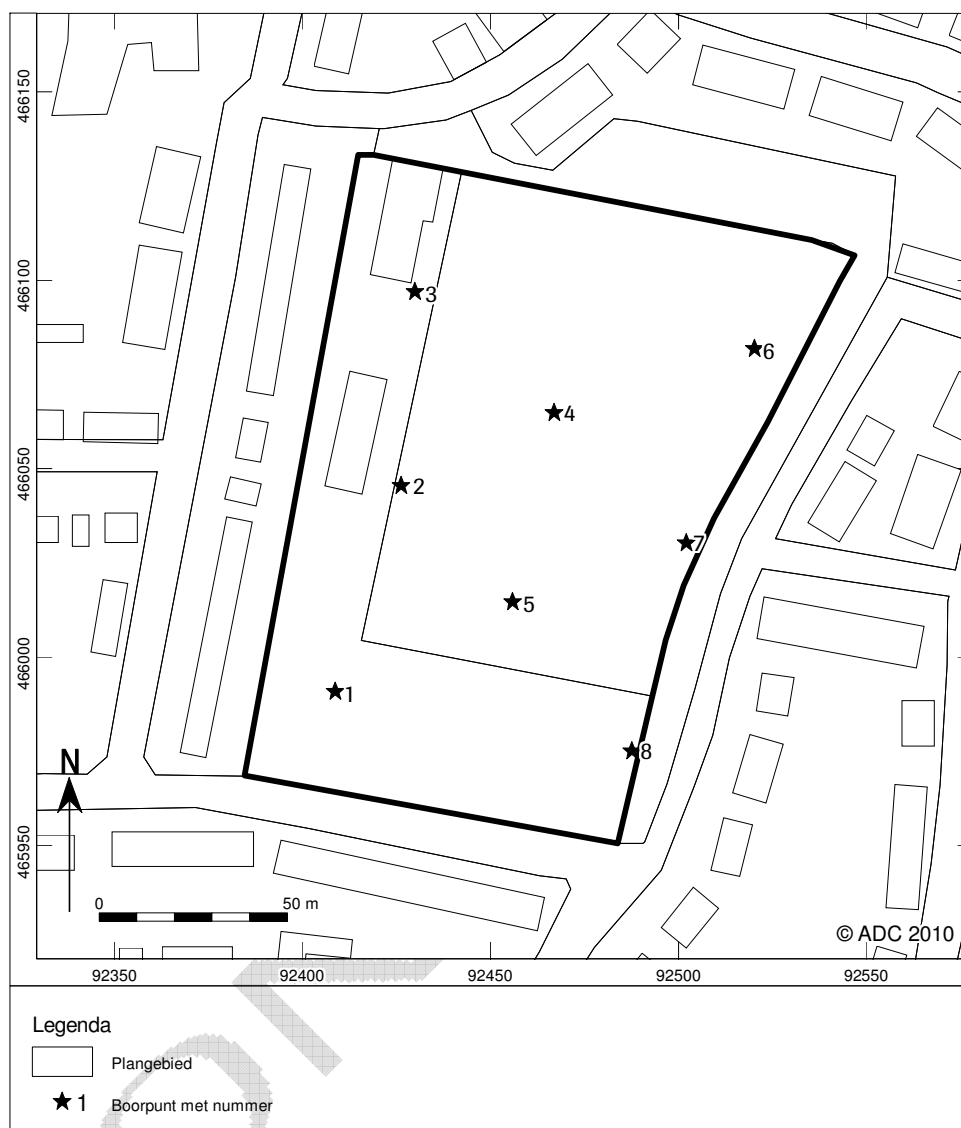
Afb. 2 Detailkaart van het plangebied

Afb. 3 Locatie van het plangebied op de Bonnekaart uit 1895

Afb. 4 Indicatieve Kaart Archeologische Waarden, AMK-terreinen en ARCHIS-meldingen

Afb. 5 Boorpuntenkaart